

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
мультидисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 48

27-28 січня 2026 р.

ISSN 2786-6823 (print)

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
W OPOLU

Тернопіль, Україна – Ополе, Польща
2026

*Serhiy Borisovich Strechen, Zerouali Chaima,
Hanna Oleksiivna Poludenko*
**THEORETICAL BASIS OF PERSONALIZED SYMPTOMATIC
PAIN RELIEF THERAPY IN ONCOLOGICAL PATIENTS.....99**

Грицай Ірина Романівна
**МЕТОДИКА ІМУНОГІСТОХІМІЇ ТА ЇЇ РОЛЬ ПРИ
ДІАГНОСТИЦІ РАКУ ЯЄЧНИКІВ.....102**

Демченко Аліна Вікторівна, Яркова Світлана Володимирівна
**ІМУНОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ NMDA-РЕЦЕПТОРІВ ПРИ
ХРОНІЧНІЙ ІШЕМІЇ МОЗКУ.....104**

*Кучерявченко Марина Олександрівна, Надозірنا Софія Ярославівна,
Галича Марія Сергіївна*
**ВПЛИВ АКАДЕМІЧНОГО СТРЕСУ НА КОГНІТИВНІ
ФУНКЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....106**

*Ткаченко Марина Вікторівна, Назарян Розана Степанівна,
Смородський Віталій Олександрович*
**СТОМАТОЛОГІЯ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....109**

Форостина Сергій Петрович, Сагалевич Андрій Ігорович
**РЕЗУЛЬТАТИ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ВЕЛИКИМИ
РОЗМІРАМИ ДОБРОЯКІСНОЇ ГІПЕРПЛАЗІЇ
ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ ЗА ДОПОМОГОЮ
БІПОЛЯРНОЇ ТРАНСУРЕТРАЛЬНОЇ РЕЗЕКЦІЇ.....111**

Фармацевтичні науки

*Власюк Софія Олегівна, Бєляєва Оксана Іванівна,
Петкова Ірина Борисівна*
**МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ПРОБІОТИКІВ ДЛЯ
ПРОФІЛАКТИКИ АНТИБІОТИК-АСОЦІЙОВАНОЇ ДІАРЕЇ.....114**

Ткачова Оксана Віталіївна
**АНАЛІЗ ДОСТУПНОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ
ФАРМАКОТЕРАПІЇ ХВОРИХ НА ХОЛЕЦИСТИТ.....115**

6. Borella F., Fucina S., Mangherini L., et al. Hormone receptors and epithelial ovarian cancer: recent advances in biology and treatment options. *Biomedicines*. 2023. Vol. 11, № 8. P. 2157. doi: <https://doi.org/10.3390/biomedicines11082157>
7. Dewi I.G.A.S.M., Winata I.G.S. The role of Napsin A in differentiating clear cell type ovarian carcinoma from other high-grade ovarian carcinomas. *Bali Medical Journal*. 2025. Vol. 14, No. 1, P. 447-453. doi:10.15562/bmj.v14i1.5597
8. Colombo N, Sessa C, du Bois A, et al. ESMO-ESGO consensus conference recommendations on ovarian cancer: pathology and molecular biology, early and advanced stages, borderline tumours and recurrent disease†. *Ann Oncol*. 2019; 30 (5): 672-705. doi: 10.1093/annonc/mdz062
9. Höhn AK, Brambs CE, Hiller GGR, et al. 2020 WHO Classification of Female Genital Tumors. *Geburtshilfe Frauenheilkd*. 2021; 81 (10): 1145-1153. doi: 10.1055/a-1545-4279
10. Ittner, E., Swenson, H., Werner, L. et al. Diagnostic and prognostic biomarkers associated with histotype in advanced epithelial ovarian cancer. *Sci Rep* 15, 37171 (2025). <https://doi.org/10.1038/s41598-025-24938-0>

ІМУНОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ NMDA-РЕЦЕПТОРІВ ПРИ ХРОНІЧНІЙ ІШЕМІЇ МОЗКУ

Демченко Аліна Вікторівна

доктор медичних наук, професор, Навчально-науковий
медичний центр «Університетська клініка»
Запорізького державного медико-фармацевтичного
університету, м. Запоріжжя, Україна

Яркова Світлана Володимирівна

кандидат медичних наук, Навчально-науковий
медичний центр «Університетська клініка»
Запорізького державного медико-фармацевтичного
університету, м. Запоріжжя, Україна

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6658/>

Сучасні наукові дослідження показали, що ішемія головного мозку супроводжується активацією глутамат-кальцієвого каскаду, який через гіперстимуляцію NMDA-рецепторів призводить до ексайтотоксичного ушкодження та загибелі нейронів [1, 4]. У результаті нейротоксичних процесів відбувається деградація NMDA-рецепторів із утворенням NR2-пептидів, які, проникаючи в кров через ушкоджений гематоенцефалічний бар'єр, індукують синтез специфічних антитіл [2, 3]. Рівень антитіл до NR2-субодиниці NMDA-рецептора розглядається як потенційний маркер ішемічного ураження мозку [1, 3].

Мета – вивчення рівня антитіл до NR2-пептиду у пацієнтів із хронічною ішемією мозку (ХІМ) залежно від вираженості когнітивних розладів.

Обстеження проведено у 80 пацієнтів із ХІМ (основна група), серед яких було 47 жінок і 33 чоловіки. Середній вік становив 55,0 (50,0-59,5) років. Контрольну групу склали 10 клінічно здорових осіб (6 жінок і 4 чоловіки) із середнім віком 55,0 (45,0-60,0) року.

Проведено нейропсихологічне тестування пацієнтів із ХІМ за короткою шкалою оцінки вищих психічних функцій – Mini Mental State Examination (MMSE), батареєю тестів на лобову дисфункцію (БТЛД), Монреальською шкалою когнітивної оцінки (МОСА), тестом малювання годинника. У клінічній картині були присутні легкі (41,25 %) та помірні (53,75 %) когнітивні розлади. Збереженні когнітивні функції спостерігалися лише у 5,0 % осіб.

Визначення рівня антитіл до NR2-пептиду у сироватці крові здійснювали методом імуноферментного аналізу, з використанням спеціальної тест-системи GoldDotNR2 Antibodytest-антитіла до NR2 субодиниці NMDA-рецепторів (Biotech, Inc., США). Одиниця виміру нг/мл.

Встановлено достовірне підвищення на 88,9 % ($p = 0,006$) рівня антитіл до NR2-пептиду в сироватці крові пацієнтів із ХІМ до 3,09 (2,06-4,57) нг/мл порівняно з показником контрольної групи – 1,62 (1,31-2,82) нг/мл. Залежно від віку пацієнтів із ХІМ вміст антитіл до NR2-пептиду в сироватці крові був наступним: до 45 років – 3,03 (1,4-3,31) нг/мл, 45-59 років – 3,28 (1,99-4,75) нг/мл та 60-74 років – 2,87 (2,47-6,49) нг/мл.

Концентрація антитіл до NR2-пептиду у пацієнтів із легкими когнітивними порушеннями становила 3,31 (2,23-4,35) нг/мл, тоді як при помірних когнітивних розладах – 3,14 (2,15-5,84) нг/мл. Зниження рівня досліджуваного нейромаркера у хворих на ХІМ з помірними когнітивними порушеннями було пов'язане з наявністю психоемоційних розладів, які виявлялися у переважній більшості (77,5 %) пацієнтів. Встановлено зворотний кореляційний зв'язок між концентрацією антитіл до NR2-пептиду та результатами батареї тестів на лобову дисфункцію ($r = -0,24$; $p = 0,03$).

ВИСНОВКИ. Рівень антитіл до NR2-пептиду є об'єктивним критерієм ХІМ. При ХІМ спостерігається підвищення рівня антитіл до NR2-пептиду, що свідчить про залучення глутаматних рецепторів до патологічного процесу. Визначення антитіл до NR2-пептиду дозволяє забезпечити своєчасну прижиттєву лабораторну діагностику ХІМ та передбачити прогресування захворювання.

Подальший розвиток досліджень у цьому напрямку дозволить визначити стратегію ефективної нейропротективної терапії при ХІМ.

Література:

1. Dolmans L. S., Rutten F. H., Koenen N. C. T. et al. Candidate biomarkers for the diagnosis of transient ischemic attack: a systematic review. *Cerebrovasc Dis.* 2019; 47 (5-6): 207-216. DOI: 10.1159/000502449. PMID: 31473737.
2. González-García S., González-Quevedo A., Hernandez-Diaz Z. et al. Circulating autoantibodies against the NR2 peptide of the NMDA receptor are associated with subclinical brain damage in hypertensive patients with other pre-existing conditions

for vascular risk. J Neurol Sci. 2017; 375: 324-330. DOI: 10.1016/j.jns.2017.02.028. PMID: 28320161.

3. Maria Pospelova, Varvara Krasnikova, Olga Fionik et al. Potential Molecular Biomarkers of Central Nervous System Damage in Breast Cancer Survivors // Clin Med. 2022 Feb 24; 11 (5): 1215. doi: 10.3390/jcm11051215.

4. Mia Levite Glutamate receptor antibodies in neurological diseases: anti-AMPA-GluR3 antibodies, anti-NMDA-NR1 antibodies, anti-NMDA-NR2A/B antibodies, anti-mGluR1 antibodies or anti-mGluR5 antibodies are present in subpopulations of patients with either: epilepsy, encephalitis, cerebellar ataxia, systemic lupus erythematosus (SLE) and neuropsychiatric SLE, Sjogren's syndrome, schizophrenia, mania or stroke. // J Neural Transm (Vienna). 2014 Aug; 121 (8): 1029-75. doi: 10.1007/s00702-014-1193-3.

ВПЛИВ АКАДЕМІЧНОГО СТРЕСУ НА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Кучерявченко Марина Олександрівна
кандидат медичних наук, Харківський
національний медичний університет

Надозірна Софія Ярославівна
здобувачка освіти, Харківський
національний медичний університет

Галича Марія Сергіївна
здобувачка освіти, Харківський
національний медичний університет

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6664/>

Актуальність: Академічний стрес є невід’ємною частиною студентського життя, особливо в медичних університетах, де високі вимоги до навчання поєднуються з емоційним навантаженням. Він виникає через великий обсяг матеріалу, іспити, обмеження часу та інші фактори, що можуть призводити до емоційного виснаження, порушень сну та зниження когнітивних функцій. Дослідження показують, що хронічний стрес негативно впливає на пам’ять, увагу та швидкість прийняття рішень через підвищення рівня кортизолу, який пошкоджує гіпокамп та префронтальну кору. Зокрема, у студентів-медиків стрес асоційований з тривогою, депресією та зниженням академічної продуктивності.

Мета дослідження: Дослідити вплив академічного стресу на когнітивні функції студентів-медиків. Гіпотеза: Високий рівень стресу негативно корелює з самооцінкою когнітивних функцій та призводить до суб’єктивного погіршення.

Матеріали та методи: Дослідження проведено у формі анонімного онлайн-опитування через Google Forms. Вибірка: 69 студентів медичних